

УКРАЇНА

КИЇВСЬКА МІСЬКА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

30.04.2024

№ 384

Про затвердження Положення
про ландшафтний заказник
місцевого значення «Осокорківські луки»

Відповідно до статті 46¹ Земельного кодексу України, статті 5 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій», рішення Київської міської ради від 11 квітня 2019 року № 522/7178 «Про оголошення природної території ландшафтним заказником місцевого значення «Осокорківські луки»:

1. Затвердити Положення про ландшафтний заказник місцевого значення «Осокорківські луки», що додається.
2. Це розпорядження набирає чинності з дня його оприлюднення.
3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови Київської міської державної адміністрації з питань здійснення самоврядних повноважень Прокопів В.В.

Начальник Київської міської
військової адміністрації
генерал-полковник

Сергій ПОПКО

005851

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження начальника Київської
міської військової адміністрації
від 30 квітня 2024 року № 384

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЛАНДШАФТНИЙ ЗАКАЗНИК МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
«ОСОКОРКІВСЬКІ ЛУКИ»

2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ландшафтний заказник місцевого значення «Осокорківські луки» (далі - Заказник) оголошено рішенням Київської міської ради від 11 квітня 2019 року № 522/7178 «Про оголошення природної території ландшафтним заказником місцевого значення «Осокорківські луки».

На території Заказника наявні такі типи заплавної рослинності: водна, прибережно-водна, лучна, болотна та фрагменти заплавлених лісів.

Водна рослинність представлена угрупованнями ряски малої та трироздільної, жабурника звичайного, сальвінії плаваючої (вид занесений до Червоної книги України), латаття білого, глечиків жовтих (угруповання занесені до Зеленої книги України), різака алоєвидного, з занурених рослин звичайними є елодея канадська, кушир занурений. Прибережно-водна рослинність представлена угрупованнями за участі куги озерної, плакуна прутувидного, чистецю болотного, вовконогу європейського, чихавки звичайної, частухи подорожникової, стрілолисту, сусака зонтичного, а також рідкісною рослиною – їжачою головою зринувщою, що охороняється рішенням Київської міської ради від 29 червня 2000 року № 219/940 «Про затвердження переліку видів рослин, які підлягають особливій охороні на території м. Києва» (зі змінами та доповненнями).

На вологих луках ростуть цибуля гранчаста та жовтець їдкий, зозулені слізки, нечисленний у Києві подорожник середній, занесені до Червоної книги України пальчатокорінник м'ясочервоний та півники сибірські, а також тирлич звичайний, що охороняється рішенням Київської міської ради від 29 червня 2000 року № 219/940 «Про затвердження переліку видів рослин, які підлягають особливій охороні на території м. Києва» (зі змінами та доповненнями). На заболочених ділянках ростуть гірчак почечуйний, вербозілля звичайне та рідкісні лепеха й півники болотні, що охороняються Київської міської ради від 29 червня 2000 року № 219/940 «Про затвердження переліку видів рослин, які підлягають особливій охороні на території м. Києва» (зі змінами та доповненнями).

Значну площу проєктованого Заказника займають піщані угруповання, на яких звичайними видами є пижмо, холодок лікарський, гвоздика Борбаша, очитки звичайний та шестирядний.

Листяні ліси поширені фрагментарно вздовж проток та представлені деревостанами з тополі чорної або осокора, верби білої, осики та берези звичайної. Ці масиви листяного лісу надзвичайно багаті на гриби, зокрема такі цінні їстівні види, як підберезники та підосиновики. Великого різноманіття досягають сапротрофні та дереворуйнівні гриби. На території проєктованого парку також наявні значні за площею зарості верби гостролистої (шелюги) та чужорідного виду американського походження аморфи кущової. На території Заказника наявне значне різноманіття комах, що включає, зокрема, і такі види Червоної книги України як махаон, джміль яскравий, стрічкарка блакитна, вусач мускусний та інші. У численних протоках та озерах мешкають великі популяції рака річкового. Великим є різноманіття водних м'якунів, серед яких низка видів жабурниць та скожок. Зустрічається тут рідкісна у Києві

псевдоанодонта плоска. З більш дрібних м'якунів поширені численні види ставковиків, катушок, лужанок, а також кульки та річкові чашечки. З рідкісних безхребетних у водоймах трапляється п'явка медична, занесена до Червоної книги України.

На території Заказника виявлено 10 видів земноводних. З них найбільш чисельними є ропуха сіра, жаба гостроморда, жаба деревна, кумка червоночерева, а також тритони звичайний та гребінчастий; ці види перебувають під охороною у межах м. Києва. Усі види земноводних на території України перебувають під охороною Бернської конвенції. З плазунів на території заплавної луки мешкають вуж звичайний та ящірка прудка, які перебувають під охороною Бернської конвенції, а також черепаха болотна, яка до того ж занесена до Європейського червоного списку, а також до переліку видів, які підлягають охороні на території м. Києва.

Територія Заказника має велике значення для птахів, як ключова територія Дніпровського екокоридору та регіональної екомережі Київської області, а також екомережі міста Києва. Перелітні птахи, головним чином коловодні (качки, гуси, кулики), на шляху своєї міграції використовують цю територію як місце відпочинку та годівлі. Відповідно до ратифікованої Україною Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин, Україна як сторона Конвенції зобов'язалася сприяти охороні перелітних видів та зберігати необхідні для цього місця. Крім пролітних видів у заплаві регулярно гніздяться або шукають поживу такі негоробині птахи, як лелека білий, чапля сіра, бугайчик, крижень, чирянка велика, канюк звичайний, деркач, курочка водяна, коловодник звичайний, одуд, рибалочка та багато інших.

Значним є різноманіття горобцеподібних птахів: ластівки сільська та берегова, плиски жовта й біла, вивільга, шпак звичайний, кілька видів очеретянок та кропив'янок, вільшанка, синиця вусата, ремез, вівсянка очеретяна та багато інших. На озері Тягле існує колонія чорного та річкового кряків. Регулярно трапляються звичайний та жовтоногий мартини.

На території Заказника за попередніми даними зустрічається 120 видів птахів, 15 з них перебувають під охороною міжнародних та державних актів про охорону природи – занесені до Червоних списків. Зокрема, деркач занесений до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи (МСОП). Чернь морська, куріпка сіра, чайка занесені до Європейського червоного списку. До Червоної книги України занесено 8 видів птахів: гоголь, лелека чорний, крех середній, лунь польовий, зміїд, орлан-білохвіст, сапсан, кулик-сорока та сорокопуд сірий, бугайчик, деркач, крячок білокрилий та рибалочка занесені до Червоного списку м. Києва.

З ссавців на території заплавної урочища зустрічаються ондатра, полівка водяна, норка американська, заєць сірий, їжак білочеревий, ласка, кутора звичайна, кріт європейський, бобер європейський. Два види — заєць сірий та ласка — перебувають під охороною Бернської конвенції.

1.2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення й використання.

1.3. Згідно з рішенням Київської міської ради від 11 квітня 2019 року № 522/7178 «Про оголошення природної території ландшафтним заказником місцевого значення «Осокорківські луки» орієнтовна площа території Заказника становить 148 га. Територія Заказника розміщена в межах земельних ділянок з обліковими кодами в Міському земельному кадастрі - 90:015:0041, 90:015:0042, 90:015:0043, 90:015:0044, 90:015:0045, 90:015:0046, 90:015:0048, 90:015:0049, 96:001:0005.

Заказник знаходиться на південь від озера Тягле та вул. Колекторної у Дарницькому районі м. Києва (план-схема території ландшафтного заказника місцевого значення «Осокорківські луки» наведена у додатку до цього Положення).

Конфігурація меж Заказника зумовлена наявністю в Генеральному плані розвитку міста Києва до 2020 року паркової зони навколо озер Небреж та Тягле, а також на південь від них. Територія Заказника репрезентує заплашний тип ландшафтів і має давню історію формування та розвитку, пов'язану з утворенням долини Дніпра.

Озера Небреж і Тягле – колишні старичні озера р. Дніпро, поглиблені та розширені внаслідок робіт з наміву території під час розбудови житлових масивів Позняки та Осокорки. Заказник належить до Процівсько-Ліплявського району Північнопридніпровської терасової низовинної області Лівобережно-Дніпровського краю Лісостепової зони.

Межі території Заказника встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. До встановлення меж території Заказника в натурі (на місцевості) її межі визначаються відповідно до проекту створення Заказника.

Територія Заказника знаходиться у віданні комунального підприємства по утриманню зелених насаджень Дарницького району м. Києва (далі – користувач (утримувач)).

1.4. Комунальне підприємство по утриманню зелених насаджень Дарницького району м. Києва на території Заказника у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним кодексом України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму території.

1.5. Встановлення інформаційних та охоронних знаків забезпечується відповідно до вимог Положення про єдині державні знаки та аншлаги на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 29 березня 1994 року № 30, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 квітня 1994 року за № 72/281.

Відомості про межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду

та іншого природоохоронного призначення, межі обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів вносяться до Державного земельного кадастру.

1.6. Місцезнаходження користувача (утримувача) – комунального підприємства по утриманню зелених насаджень Дарницького району м. Києва: Україна, 02121, місто Київ, вулиця Горлівська, 20.

2. МЕТА ОГОЛОШЕННЯ І ЗАВДАННЯ

2.1. Заказник оголошено з метою охорони, збереження і відтворення природного ландшафтного комплексу заплавної рослинності та фрагментів заплавної лісової лісової частини заплави річки Дніпро; відновлення біорізноманіття цінних, рідкісних природних комплексів флори та фауни, місцевих лучних і водних, прибережно-водних, болотних рослин, відновлення порушеної кормової бази; охорони вод і розширенню їх захисної ролі; реалізації рекреаційних потреб мешканців прилеглої території; покращення стану довкілля в мегаполісі, запобігання подальшої забудови природної території заповідника.

2.2. Завданнями Заказника є:

2.2.1. Збереження цінного природного комплексу, що являє собою екосистему з багатим розмаїттям рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного і тваринного світу.

2.2.2. Використання заказника у виховних, наукових, естетичних, природоохоронних та рекреаційних цілях.

2.2.3. Охорона та збереження рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також рослинних угруповань занесених до Зеленої книги України.

2.2.4. Охорона та збереження видів рослин, що підлягають особливій охороні на території міста Києва.

2.2.5. Підтримка загального екологічного балансу в місті Києві.

2.2.6. Сприяння екологічній освітньо-виховній роботі.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. Відповідно до статті 26 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території Заказника забороняються рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності, а також полювання та інша діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим цим Положенням, у тому числі:

3.1.1. Проведення господарської діяльності, не пов'язаної з функціонуванням Заказника.

3.1.2. Будь-яке будівництво (крім будівництва гідротехнічних споруд та

робіт із прокладання нових інженерних мереж (комунікацій) для забезпечення потреб оборони і національної безпеки України) та порушення ґрунтового покриву не пов'язане з функціонуванням, охороною та благоустроєм Заказника або ремонтом існуючих інженерних мереж (комунікацій).

3.1.3. Самовільне зайняття та використання не за цільовим призначенням земель Заказника, а також самочинна зміна меж, відведення території Заказника для інших потреб

3.1.4. Будь-яке забруднення та засмічення території Заказника.

3.1.5. Використання на водоймі моторних та спортивних суден, водних мотоциклів, за винятком їх використання під час здійснення контролю у сфері охорони, використання та відтворення рослинного та тваринного світу, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

3.1.6. Знищення та пошкодження окремих дерев, чагарників, трав'янистої рослинності тощо, за винятком регулювання поширення і чисельності окремих видів дикорослих рослин з переліку регульованих шкідливих організмів, визначеного Законом України «Про карантин рослин», та регуляції поширення адвентивних видів, що завдають шкоду природним фітоценозам.

3.1.7. Випалювання сухої рослинності або її залишків, розкладання багать, самовільне встановлення мангалів, будь-які інші порушення правил протипожежної безпеки.

3.1.8. Будь-яка діяльність, що може призвести до погіршення кормової бази тварин, що мешкають в Заказнику, та умов їх існування.

3.1.9. Геологорозвідувальні і підривні роботи, видобування корисних копалин, порушення форм рельєфу, самовільне проведення гідротехнічних, земляних робіт, що можуть викликати ерозію ґрунтів, зсуви та інші шкідливі явища.

3.1.10. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режимів.

3.1.11. Мисливство, в тому числі знаходження на території Заказника з будь-якими видами мисливської зброї та знаряддями ловів тварин, в тому числі водних живих ресурсів за винятком перебування з мисливською зброєю посадових осіб державних природоохоронних органів, уповноважених на охорону та здійснення державного контролю на території Заказника, а також на здійснення заходів по регулюванню чисельності окремих видів тварин, що завдають шкоду фауні Заказника.

3.1.12. Турбування, знищення та відлов диких тварин та птахів, що мешкають у Заказнику, розорювання або в інший спосіб пошкодження природних місць їх мешкання (нір, барлогів, гнізд тощо).

3.1.13. У період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня, проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою.

3.1.14. Збір рідкісних та занесених до Червоної книги України видів рослин, їх квітів та плодів, будь-яка діяльність, що може зашкодити збереженню занесених до Червоної книги України видів тваринного і рослинного світу, а також рідкісних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, що підлягають особливій охороні.

3.1.15. Знищення та суттєва зміна видового складу рослинного покриву та тваринного світу.

3.1.16. Застосування та зберігання пестицидів і добрив, псування та забруднення земель хімічними і радіоактивними речовинами, паливно-мастильними матеріалами, виробничими, комунальними та іншими відходами, неочищеними стічними водами, влаштування сміттєзвалищ, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, а також складування рослинних решток.

3.1.17. Складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання тощо (за винятком випадків здійснення робіт із благоустрою Заказника, будівництва або ремонту гідротехнічних споруд, ремонту існуючих інженерних мереж (комунікацій), а також робіт з прокладання нових інженерних мереж (комунікацій) для забезпечення потреб оборони і національної безпеки України).

3.1.18. Зберігання на території Заказника будь-яких видів отрутохімікатів.

3.1.19. Невжиття заходів щодо попередження та ліквідації негативних наслідків господарської і рекреаційної діяльності, аварій, несприятливих природних явищ та іншого шкідливого впливу на збереження Заказника.

3.1.20. Прогін худоби через територію Заказника, влаштування пасовищ для худоби та пташників.

3.1.21. Інтродукція нових видів рослин і тварин без відповідних, узгоджених у встановленому порядку наукових обґрунтувань.

3.1.22. Скидання на території Заказника стічних вод, миття автотранспортних засобів тощо.

3.1.23. Влаштування кладовищ, скотомогильників, звалищ та полів фільтрації.

3.1.24. Знищення та пошкодження форм рельєфу та геологічних відслонень, збір відбитків викопної флори та фауни.

3.1.25. Залишення завислих дерев або їх частин у кронах ростучих дерев, а також деревини, порубкових залишків та скошеної трави у Заказнику на строк більше 3 робочих днів після проведення заходів з догляду за зеленими насадженнями.

3.1.26. Проїзд усіма видами транспорту поза межами шляхів загального користування, крім службового транспорту користувача (утримувача), а також транспортних засобів спеціального призначення, протипожежної техніки, для попередження виникнення та ліквідації надзвичайних ситуацій, транспортних засобів, що обслуговують суб'єктів господарювання, які розташовані у межах Заказника або під'їзд до яких неможливий іншим маршрутом.

3.1.27. Самовільне встановлення наметів, торгових рундуків, кіосків, тентів і рекламних щитів, самовільна організація таборів, місць відпочинку та стоянок автотранспорту, стихійна торгівля, самовільне огороження території Заказника, встановлення торгових рундуків, кіосків, торгових тентів і рекламних щитів.

3.1.28. Інші види діяльності, окремі роботи, що можуть призвести до порушення екологічної рівноваги природного комплексу, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та

естетичної цінності Заказника, що охороняється.

3.2. На території Заказника дозволяється у встановленому порядку проводити діяльність, що не суперечить цілям і завданням Заказника, з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища:

3.2.1. Використання території для загальнооздоровчого, науково-пізнавального відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони Заказника.

3.2.2. Влаштування екологічних стежок.

3.2.3. Проведення науково-дослідних робіт відповідно до вимог природоохоронного законодавства.

3.2.4. Роботи, пов'язані з ревіталізацією та поліпшенням технічного стану водойми, благоустроєм водойми та прибережних захисних смуг, будівництвом та ремонтом гідротехнічних споруд, ремонтом існуючих інженерних мереж (комунікацій).

3.2.5. Складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання тощо під час здійснення робіт із благоустрою Заказника, будівництва або ремонту гідротехнічних споруд, ремонту існуючих інженерних мереж (комунікацій), а також робіт з прокладання нових інженерних мереж (комунікацій) для забезпечення потреб оборони і національної безпеки України, які здійснюються методами і засобами, що передбачають мінімальне нанесення шкоди для довкілля.

3.2.6. Обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим Положенням режиму території.

3.2.7. Видалення сухостійних та аварійних дерев і кущів відповідно до вимог Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2006 року № 1045, та Порядку видалення зелених насаджень на території міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 27 жовтня 2011 року № 384/6600.

3.2.8. Догляд за зеленими насадженнями, проведення комплексу заходів щодо належного утримання території Заказника та елементів благоустрою, збереження і відтворення об'єктів Заказника.

3.2.9. Проведення заходів з дезінфекції та дезінсекції Заказника, проведення науково-обґрунтованих заходів боротьби з карантинними і адвентивними рослинами.

3.3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах Заказника здійснюється відповідно до встановленого законодавством порядку.

3.4. Забезпечення режиму охорони та збереження території Заказника здійснюється користувачем (утримувачем).

3.5. На користувача (утримувача) Заказника оформляється охоронне зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження Заказника.

У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Заказник, користувача (утримувача) Заказника або його найменування, новий

землевласник, користувач (утримувач) зобов'язаний забезпечувати режим охорони і збереження Заказника з відповідним переоформленням та перереєстрацією охоронного зобов'язання. Про вказані зміни в строк не пізніше ніж 10 (десять) календарних днів з дня їх настання новий та попередній землевласники, користувачі (утримувачі) зобов'язані повідомити Департамент захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), з метою переоформлення та перереєстрації охоронного зобов'язання.

3.6. Державний контроль за додержанням режиму території Заказника здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, посадовими особами служби державної охорони природно-заповідного фонду України та іншими уповноваженими законом державними органами.

3.7. Громадський контроль за додержанням режиму території Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони навколишнього природного середовища.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порухення законодавства України про охорону навколишнього природного середовища тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

4.2. Юридичні і фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища у розмірі, що визначається в установленому законодавством порядку та підлягає компенсації в повному обсязі.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводяться відповідно до законодавства України.

Директор Департаменту захисту довкілля
та адаптації до зміни клімату виконавчого
органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)

Олександр ВОЗНИЙ

Додаток до Положення про ландшафтний заказник
місцевого значення «Осокорківські луки»

План-схема території ландшафтного заказника місцевого значення «Осокорківські луки»

